

WEWNĄTRZSZKOLNY SYSTEM DORADZTWA ZAWODOWEGO

w Szkole Podstawowej nr 310

im. Michała Byliny

w Warszawie

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego obejmuje działania podejmowane przez szkołę w celu prawidłowego przygotowania uczniów do wyboru dalszej ścieżki edukacyjnej oraz w odległej perspektywie do wyboru zawodu.

Wypożyczenie uczniów w umiejętności przydatne w podejmowaniu racjonalnych decyzji dotyczących wyboru kierunku kształcenia i zawodu, które rzutować będą na dalszy przebieg kariery zawodowej młodego człowieka, staje się ważnym elementem systemu edukacji.

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego (WSDZ) stwarza uczniowi realną możliwość zdobycia wiedzy i umiejętności niezbędnych do odnalezienia swojego miejsca na drodze kariery szkolnej i w przyszłości zawodowej, poznania siebie i własnych predyspozycji.

Podstawa prawna

- Art. 26a ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U. z 2024 r. poz. 737);
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz.U. z 2019 r. poz. 325);
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U. z 2023 r. poz. 1798).

Funkcjonowanie Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego w Szkole Podstawowej nr 310 im. Michała Byliny

1. Osoby odpowiedzialne za realizację WSDZ: dyrektor szkoły, szkolny doradca zawodowy.
2. Osoby współuczestniczące: rodzice uczniów, wychowawcy klas, nauczyciele, wychowawcy świetlicy, szkolni specjaliści, pielęgniarka szkolna, nauczyciel bibliotekarz, instytucje wspomagające proces doradczy, w tym Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna nr 18 w Warszawie.
3. Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego zakłada, że:
 - wybór zawodu jest procesem rozwojowym i stanowi sekwencję decyzji podejmowanych na przestrzeni wielu lat życia;
 - preferencje zawodowe wywodzą się z doświadczeń dzieciństwa i rozwijają się wraz z upływem czasu;
 - na wybór zawodu składają się: wiedza na temat siebie, wiedza na temat zawodów, ścieżek edukacyjnych i rynku pracy;
 - na wybór zawodu wpływają głównie cechy osobowościowe jednostki (temperament, charakter, zdolności), zainteresowania, umiejętności, doświadczenia, wyznawane wartości, czynniki emocjonalne, zdrowotne, a także wpływ otoczenia i aktywność

własna;

- WSDZ obejmuje indywidualną i grupową pracę z uczniami, rodzicami i nauczycielami;
 - WSDZ ma charakter planowych działań i koordynowany jest przez szkolnego doradcę zawodowego.
4. Celem Wewnętrzny System Doradztwa Zawodowego jest przygotowanie młodzieży do trafnego wyboru szkoły ponadpodstawowej i drogi dalszego kształcenia.

Cele ogólne:

- Celem orientacji zawodowej w klasach I–III jest wstępne zapoznanie uczniów z różnorodnością zawodów na rynku pracy, rozwijanie pozytywnej i proaktywnej postawy wobec pracy i edukacji oraz stwarzanie sytuacji edukacyjnych i wychowawczych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zainteresowań oraz pasji.
- Celem orientacji zawodowej w klasach IV–VI jest poznawanie własnych zasobów, zapoznanie uczniów z wybranymi zawodami i rynkiem pracy, kształtowanie pozytywnej i proaktywnej postawy uczniów wobec pracy i edukacji oraz stwarzanie sytuacji edukacyjnych i wychowawczych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zdolności, zainteresowań oraz pasji.
- Celem doradztwa zawodowego w klasach VII–VIII jest przygotowanie uczniów do odpowiedzialnego planowania kariery i podejmowania, przy wsparciu doradczym, decyzji edukacyjnych i zawodowych uwzględniających znajomość własnych zasobów oraz informacje na temat rynku pracy i systemu edukacji.

Cele szczegółowe:

Uczniowie:

- poznają własne predyspozycje, zainteresowania;
- rozwijają swoje umiejętności i kompetencje;
- rozwijają umiejętności pracy zespołowej, przełamywania barier środowiskowych oraz kształtowania właściwych relacji społecznych;
- wiedzą, jak się uczyć i rozwijać swoje zainteresowania, pasje i talenty, potrafią określić swoje mocne strony, są świadomi swoich ograniczeń;
- są zmotywowani do podjęcia wysiłku przy podejmowaniu decyzji w zaplanowaniu swojej przyszłości zawodowej;
- są zmotywowani do pracy na rzecz środowiska szkolnego i lokalnego;
- posiadają informacje o wybranych zawodach;
- znają system kształcenia oraz ofertę szkół ponadpodstawowych;
- znają zasady rekrutacji do szkół ponadpodstawowych i terminarz rekrutacyjny;

- wybierają szkołę po dokonaniu analizy własnych możliwości psychofizycznych z wymaganiami szkoły;
- znają przeciwwskazania zdrowotne mające znaczenie przy dokonywaniu wyboru szkoły;
- znają źródła informacji edukacyjnej;
- są otwarci i przygotowani na wyzwania współczesnego świata.

Nauczyciele:

- potrafią diagnozować potrzeby i zasoby uczniów;
- rozwijają talenty, zainteresowania, zdolności i predyspozycje uczniów;
- realizują tematy zawodoznawcze metodami aktywnymi, zgodnie z podstawą programową;
- wspierają rodziców w procesie doradczym, udzielają informacji lub kierują do specjalistów;
- włączają rodziców, przedstawicieli instytucji i zakładów pracy w proces orientacji doradztwa zawodowego w szkole.

Rodzice:

- są zaangażowani i przygotowani do pełnienia roli doradców;
- znają ścieżki edukacyjne, ofertę szkół, zasady rekrutacji;
- wiedzą, gdzie szukać pomocy dla swoich dzieci w trudnych sytuacjach;
- angażują się w pracę doradczą szkoły, np. prezentują swoje zawody, miejsca pracy.

5. WSDZ w ramach pracy z uczniami obejmuje:

- poznawanie siebie;
- autodiagnozę preferencji i zainteresowań;
- poznawanie zawodów;
- indywidualną pracę z uczniami mającymi problemy z wyborem szkoły ponadpodstawowej;
- udzielanie informacji edukacyjnej;
- pomoc w poszerzaniu wiedzy ogólnej i budowaniu kolejnych etapów rozwoju edukacyjno - zawodowego.

6. WSDZ w ramach współpracy z nauczycielami obejmuje:

- utworzenie i zapewnienie ciągłości działania wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego, zgodnie ze statutem szkoły;
- realizację działań z zakresu przygotowania uczniów do wyboru dalszej ścieżki edukacyjnej, a później drogi zawodowej i roli pracownika;
- identyfikację potrzeb uczniów.

7. WSDZ w ramach pracy z wychowawcami obejmuje realizację zadań wynikających z programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły i programu realizacji doradztwa zawodowego w formie pogadanek, rozmów, zajęć lekcyjnych, warsztatów

i dyskusji z uczniami; prezentowania materiałów informacyjnych o wybranych szkołach ponadpodstawowych oraz z zakresu orientacji zawodowej, wycieczek zawodoznawczych itp.

8. WSDZ w ramach współpracy z psychologiem szkolnym i pedagogami obejmuje wspomaganie wychowawców, nauczycieli, rodziców i uczniów poprzez udostępnianie wszelkich niezbędnych materiałów typu: scenariusze lekcji, kwestionariusze, ankiety, ćwiczenia, karty zainteresowań, przygotowywanie i udostępnianie materiałów informacyjnych z zakresu doradztwa zawodowego i struktury szkolnictwa ponadpodstawowego oraz wyższego, a także organizowanie spotkań ze specjalistami z PPP, reprezentantami różnych zawodów, np. rodzicami, absolwentami itp.

9. WSDZ w ramach współpracy z rodzicami obejmuje:

- włączanie rodziców, jako przedstawicieli różnych zawodów, do działań informacyjnych szkoły;
- przedstawianie aktualnej i pełnej oferty zawodów do działań informacyjnych szkoły;
- przedstawianie aktualnej i pełnej oferty edukacyjnej szkolnictwa na różnych poziomach, ze szczególnym uwzględnieniem szkół ponadpodstawowych znajdujących się na terenie Warszawy;
- indywidualną pracę z rodzicami uczniów, którzy mają problemy: zdrowotne, emocjonalne, decyzyjne, intelektualne, rodzinne itp.;
- gromadzenie, systematyczną aktualizację i udostępnianie informacji edukacyjno-zawodowych.

Metody i formy pracy:

Z uczniami:

- zajęcia warsztatowe służące rozbudzaniu świadomości i konieczności planowania rozwoju i kariery zawodowej, samopoznaniu i określeniu predyspozycji wyznaczających rozwój zawodowy i karierę zawodową;
- zajęcia warsztatowe doskonalące umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej i współdziałania;
- zajęcia warsztatowe służące rozwijaniu i doskonaleniu umiejętności autoprezentacji;
- gromadzenie i udostępnianie informacji edukacyjno-zawodowych o zawodach i o możliwościach dalszego kształcenia;
- spotkania z przedstawicielami różnych zawodów;
- informowanie o spotkaniach informacyjnych i dniach otwartych szkół ponadpodstawowych.

Z rodzicami:

- przekazanie informacji na temat doradztwa zawodowego w Warszawie;
- przekazanie informacji o możliwościach indywidualnej rozmowy z doradcą

zawodowym na terenie SP310 i PPP nr 18;

- gromadzenie i udostępnianie informacji edukacyjno-zawodowych o zawodach i o możliwościach kształcenia i zatrudnienia;
- przekazanie rodzicom uczniów klas ósmych informacji dotyczących rekrutacji do szkół ponadpodstawowych.

Z nauczycielami:

- śledzenie losów zawodowych absolwentów;
- stworzenie wspólnie z uczniami informacji poświęconych zagadnieniom planowania kariery i pracy zawodowej.

Działalność szkolnego doradcy zawodowego

Zadania szkolnego doradcy zawodowego:

- systematyczne diagnozowanie zapotrzebowania uczniów na działania związane z realizacją doradztwa zawodowego;
- prowadzenie zajęć z zakresu doradztwa zawodowego;
- opracowywanie we współpracy z innymi nauczycielami, w tym nauczycielami wychowawcami opiekującymi się oddziałami, psychologiem i pedagogami programu realizacji doradztwa zawodowego oraz koordynowanie jego realizacji;
- wspieranie nauczycieli, w tym nauczycieli wychowawców opiekujących się oddziałami, psychologa i pedagogów w zakresie realizacji działań określonych w ww. programie;
- koordynowanie działalności informacyjno-doradczej realizowanej przez szkołę, w tym gromadzenie, aktualizowanie i udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych właściwych dla danego poziomu kształcenia;
- realizowanie działań wynikających z programu realizacji doradztwa zawodowego;
- prowadzenie zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu, z uwzględnieniem rozpoznanych mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów;
- współpraca z innymi nauczycielami w tworzeniu i zapewnieniu ciągłości działań w zakresie zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu;
- wspieranie nauczycieli i szkolnych specjalistów w udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

Plan realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym w danym roku szkolnym

Szkoła opracowuje WSDZ na cały cykl kształcenia w szkole podstawowej. Na każdy rok szkolny opracowuje się program realizacji doradztwa zawodowego uwzględniający WSDZ.

Program określa:

- działania związane z realizacją doradztwa zawodowego, w tym:
 - tematykę działań, uwzględniającą treści programowe;
 - oddziały, których dotyczą działania;
 - metody i formy realizacji działań, z uwzględnieniem udziału rodziców w tych działaniach, w szczególności przez organizację spotkań z rodzicami;
 - terminy realizacji działań;
 - osoby odpowiedzialne za realizację poszczególnych działań;
- podmioty, z którymi szkoła współpracuje przy realizacji działań - z uwzględnieniem potrzeb uczniów i rodziców oraz lokalnych lub regionalnych działań związanych z doradztwem zawodowym.

Oczekiwane efekty działalności WSDZ

1. Uczniowie lepiej poznają siebie, swoje mocne i słabe strony, cechy, osobowość, temperament, swoje predyspozycje niezbędne do wykonywania określonych czynności.
2. Uczniowie zdobędą wiedzę dotyczącą umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach.
3. Uczniowie zdobędą umiejętność efektywnego komunikowania się z rówieśnikami i osobami dorosłymi.
4. Uczniowie zdobędą wiedzę na temat różnych zawodów oraz predyspozycji niezbędnych do wykonywania danego zawodu.
5. Uczniowie będą podejmować bardziej trafne decyzje o dalszym kształceniu.
6. Uczniowie będą lepiej dokonywać selekcji informacji związanych z rynkiem pracy.
7. Uczniowie zdobędą wiedzę o systemie szkolnictwa ponadpodstawowego oraz wyższego, zapoznają się z informacjami o zasadach rekrutacji do poszczególnych szkół i uczelni.
8. Rodzice i nauczyciele uzyskają pomoc i wsparcie w zakresie wiedzy zawodoznawczej.

Monitoring i ewaluacja WSDZ

Monitoring i ewaluacja będą przeprowadzone poprzez:

- analizę dokumentów szkolnych: elektronicznego dziennika Librus i szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego;
- obserwację zajęć, strony internetowej szkoły, stron internetowych ORE, Biura Edukacji, WCIES-u;
- korzystanie ze stron Internetowych związanych z tematyką doradztwa zawodowego.

Realizacja Wewnętrznskolnego Systemu Doradztwa Zawodowego powinna opierać się na monitorowaniu oraz ewaluacji podjętych działań. Ewaluacja powinna być dokonywana w celu usprawniania i ulepszania realizowanych zadań lub wytyczonych nowych form pracy. Ewaluacja pozwala również obserwować dynamikę procesu i rodzące się nowe potrzeby czy niezaplanowane rezultaty. Dzięki ewaluacji można dokonywać aktualizacji działań doradczych, odkrywać aktualne potrzeby i oczekiwania, co pozwala na długoterminowe planowanie działań.

Podstawowe pojęcia z zakresu doradztwa zawodowego

ORIENTACJA ZAWODOWA – to działania wychowawcze szkoły, rodziców i innych osób, grup i instytucji, mające na celu przygotowanie uczniów w klasach I – III i IV – VI do planowania kariery zawodowej, których ważnym elementem jest podejmowanie kolejnych decyzji dotyczących wyboru szkoły oraz zawodu.

DORADZTWO ZAWODOWE – to uporządkowane i zaplanowane działania mające na celu wspieranie uczniów klas VII – VIII w procesie świadomego i samodzielnego podejmowania decyzji edukacyjnych, a także zawodowych.

DORADCA ZAWODOWY – to osoba, która udziela pomocy w formie indywidualnych i grupowych porad zawodowych dzieciom, młodzieży i osobom dorosłym w wyborze zawodu, kierunku kształcenia, uwzględniając ich możliwości psychofizyczne i sytuację życiową, a także potrzeby rynku pracy oraz możliwości systemu edukacyjnego. Doradca współpracuje z rodzicami oraz nauczycielami w procesie orientacji zawodowej uczniów, wykorzystując w tym celu wiedzę o zawodach, znajomość psychologicznych i pedagogicznych technik, diagnozę rynku pracy, a także techniczne środki przekazywania informacji zawodowej.

ZAWÓD – to wewnętrznie spójny system czynności, wymagający określonych kwalifikacji, wykonywanych systematycznie i w uregulowany sposób, który stanowi podstawę utrzymania i zapewnia pozycję w społeczeństwie.

INFORMACJA ZAWODOWA – to zbiory danych potrzebnych jednostce do podejmowania kolejnych decyzji zawodowych, związanych również z zatrudnieniem. Zakres treści, metod i kanały przekazywanych informacji są dostosowane do etapu rozwoju zawodowego jednostki oraz rodzajów podejmowania decyzji.

INFORMACJA EDUKACYJNA – to zbiory danych potrzebnych jednostce do podejmowania decyzji związanych z dalszym kształceniem.

WEWNĄTRZSZKOLNY SYSTEM DORADZTWA ZAWODOWEGO – to ogół działań podejmowanych przez szkołę, w celu przygotowania uczniów do wyboru zawodu, poziomu i kierunku kształcenia. System powinien określać: role i zadania doradcy w ramach rocznego planu działań, czas i miejsce realizacji zadań, oczekiwane efekty, formy i metody pracy.

Przydatne linki

<https://doradztwo.ore.edu.pl/przydatne-linki/>

<https://doradztwo.ore.edu.pl/informator-o-zawodach-szkolnictwa-branzowego/>

<https://mapakarier.org/>

<https://kreatywnydoradca.pl/pl/c/Doradztwo-zawodowe/16>

<http://perspektywy.pl/portal/>

<https://um.warszawa.pl/waw/wcies/>

<https://edukacja.um.warszawa.pl/>

<http://pbw.waw.pl/>

<https://pistacja.tv/>

<https://barometrzawodow.pl/>

<https://doradztwo.ore.edu.pl/cykl-filmow-drogi-zawodowe/>

<https://edukacja.um.warszawa.pl/aktualnosci-rekrutacja>

<https://waszaedukacja.pl/>

<https://www.wybieramszkole.pl/>